

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 Előfizetés: egész évre - 12 korona.
 fél évre - 6 " "
 negyed évre - 3 " "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
 Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés
 árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

U. N. SZABÓ KÖNYVTÁRA
 Hírlapoknyvtári
 feljegyzés
 1914. II. 68. sz.

A lefolyt év.

A végtelenség időkerekén ismét leperdül egy esztendő, olyan esztendő, amelyben világtörténelmi események zajlottak le. Most egy éve még folyt a Balkánon a véres világláng a keresztény kultúra jegyében. S a négy szövetséges alaposan elbánt a pogánynak hirdetett törökkel. A szegény törököt csaknem kiűzték Európából, rengeteg haderejét tönkre verték s a dicső bolgár hadsereg már Konstantinápolyt fenyegette.

Jól tudjuk, hogy mi történt ezután. Az ármányos külpolitika, az európai koncert megállította a bolgár hadsereget, Csaroldzsánál tovább nem volt szabad menni a győzőknek; Drinápoly azonban a bolgárok birtokába jutott s ezután olyasmi történt, ami Szedánhoz, Köniigráztól hasonló: Bulgária titkon biztató sugalmazásra hallgatva, megtámadta a szerbeket, görögöket, akik aztán szinte porrá zúztak a hős bolgár nemzetet, amiben Románia is segédkezett. A mi határainkon levő rettenetes balkáni zavarok irányították a mi belső politikánkat is. S ez a kényszerűséghez kötött védelmi politika rettenetes anyagi áldozatot követelt a Monarchiától. Magyarországon is beállt a gazdasági pangás s a pénz értéke igen magasra szökött. A szép csengő sárga arany elgurult tőlünk, a hadi kincstarba került. A gondviselés azonban megmentette egy Magyarországot, mint Ausztriát attól, hogy fialve folyjon a Balkánon. A katonai beavatkozás lehetősége bár napirenden volt, de azért még se történt meg. Az armádia emberei, a póttartalékosok szenvedtek szegények eleget a határon, de vérüket nem adozták s ez jól van, hogy így történt.

Keltem a földrajzi új elhelyezkedés már kezdetét vette. Természetesen Törökország nagymérvű rovasára. S mi magyarok Törökország pusztulásából igen sok tanulást vonhatunk le. Törökország is belső bajokkal küzdött. Nagymérvű kulturátlansága mellett, a nemzetiségiekkel sem tudott

kelőden elbánni. A szerbek, bolgárok, az albánok, a görögök folytonos nehezséget okoztak a török belpolitikának s emellett a folytonos testvérhárc elemeire bontotta az európai Törökországot.

Tisza István a balkáni véres harcok idejében szintén harcolt élén a többségnek, az ellenzék ellen s a harcból győzelmesen került ki. S keresztül vitt mindent, amit a nemzet boldogulása érdekében megalkotni vált. Az obstrukcióval évtizedekig megakasztott vedőreform egy csapásra keresztül ment s a következő törvényjavaslatok, bár áldozatok árán is, mind a nemzeti boldogulást célozták. A történelem minden valószínűség szerint igazolni fogja Tisza Istvánt és azt a politikát, amelyet a nehéz külső helyzet szemben a magyar parlamentben mint házelnök és miniszterelnök inaugurált.

Azt hisszük, hogy a rend biztosítását és a parlamenti munkásság zavartalanását biztosító intézkedéseknek már ejutottunk a végére s következik most már az, amire egyelőre nagy szüksége van az országnak, a gazdasági fellendítése és kulturális haladást előmozdító alkotások. Meglátjuk nemsokára a kormánynak mik a tervei e tekintetben. Az első alkalom, mely a kormánynak új munka programja kifejtésére ajánlkozik, a nemzeti munkapártnak újévi tisztelegése lesz gróf Tisza István miniszterelnöknel. — Beöthy László volt kereskedelemügyi miniszter, a munkapártnak ez a köztisztelőnek örvendő tagja fogja üdvözölni újv alkalomával a miniszterelnököt. Meg vagyunk róla győződve, hogy a tendenciózus híresztelések dacára es jóllehet a konkolyhíntes most sem akar szünetelni, Beöthy László abban a helyzetben lesz, hogy a kormányt és annak elnökét a többség teljes és taníthatatlan bizalmáról fogja biztosítani. — Együttal azonban meg vagyunk győződve arról is, hogy Tisza István gróf miniszterelnök pártjának e hűséges ragaszkodását az ország és a közvélemény varakozását is kielégítő munkaprogrammal fogja honorálni.

POLITIKAI HIREK.

Az Erdélyrészi Kirendeltség kiküldetése után megindult lázas tevékenység nyomában szembetűnően nyilvánvaló lett a már bizonyult tény, hogy Erdélyben a magyarság lassankint veszti a tért s a magyarságot körülövedező nemzetiségi gyűrű fokozatosan erősödik és terjed.

Az Erdélyi Gazdasági Egyletnek kiáltványára, ezt követőleg Tokaji „Eladó Ország” című munkája a magyar földbirtokoknak idegen kézre jutásáról valóságos megdöbbentő adatokat s kézzel fogható bizonyítékokat nyújtottak a nemzetnek, minek következeseképpen a magyar állam 12 millió koronát juttatott az Altruista banknak, azzal a rendeltetéssel, hogy a súlyos anyagi gondokkal küzdő birtokosokat mentse meg az anyagi romlástól.

Ezzel a 12 millió koronával az Altruista bank háromféle irányban kezdi meg az operációt és pedig a) megveszi az adós ag atvállalásával a birtokot s 10 évre a tulajdonosnak adja berbe, mely időn belül a régi birtokos birtokát eredeti áron visszaválthatja, ellenkezőleg 10 év utána a bank szabadon rendelkezik; b) kölcsönt kap a tulajdonos a birtokra 10 évre s ha a birtok 10 éven belül eladová lesz, előveteli jogot biztosít a banknak; c) ha a birtok fele értékénel kisebb, de nyomasztó, terhes feltételekkel bíró adósság visszahúzását sürgetik, ennek törlesztésére a tulajdonos kölcsönt kap, mely 10 év alatt törlesztendő, a kamat 5 1/2%-ban van megállapítva.

Ugyancsak az Altruista bankhoz hasonlóan megkezdte földtermentesítő tevékenységét a Magyar Földhitelintézetek Szövetsége is, amennyiben a bank mulhetti közgyűlésében alapszabályait kellőképpen módosította s a jelzálogi bekebelezéseknek útját megnyitotta s kimondotta, hogy a földbirtokok tulajdonosainak más, megfelelő biztosíték mellett is ayujt annuitásos és folyószámla hiteleket.

A földbirtokpolitikai akcióra e szerint

A VILÁG LEGJOBB

Az angol király

udvari szállító
SPECIALITÁS:
„King's-Blend”
az angol király teaja.

A walesi herceg

udvari szállító
„U. K.” TEA
is végtelen kiadó és illatos tea.

Főraktár: *Winkler János* és *Cirner József* urak üzletében.

céd.

mintegy 16 millió korona áll rendelkezésre, mely jelentékeny összeg ugyan, de sajátságosan csekély az akció sikeres keresztülviteléhez. Hisszük, hogy ez csak a kezdet kezdete s a messze kiható jelentőséggel bíró magyar nemzeti érdekért követni fogja a többi is és főleg követnie kell a telepítési és parcellázási törvénynek, mely nélkül a nemzeti birtokpolitika sikere csonka maradna.

Előfizetési felhívás

a „KÖZÉRDEK“ XXXIII. évfolyamára.

Alkotmányos életünk erős küzdelemre van utalva s e küzdelemben súlyos próbára van téve a törvénytisztelet, a jogérvet, a nemzeti hagyományok követése s a magyar nemzet igaz szeretete is. Nem szabad engednünk, hogy e küzdelem féktelen pártharczsa súlyos legyen, melyet egyes vezérkedők különleges családi zászlói alatt vivnak meg az elvakult pártfelek. Minket az emberiség magasabb eszméi, az igazi hazaszeretet, Magyarország nagy jövőjében való hit kell hogy vezessenek. Mi híven ragaszkodunk hazánk alaptörvényeihez, az alkotmányossághoz s híven ápoljuk azt az erős hazafias jogérvet, mely felvilágosultsága és szabadelvűsége folytán diadalmaskodni tudott a balszerencse gyászlelkű csapásain is.

E küzdelmes időben összetartásra hívunk fel minden derek hazafit. Nyíltan és őszintén mondjunk véleményt a fölött, ami káros lehet hazánk jobb jövőjére, és csak oly törekvéseket pártoljunk, melyeknek alapja a törvény, az igazság s a valódi szabadelvűség. Tegyük meg hatáskörünkben mindent, mi e nehéz körülmények között alkalmas lehet arra, hogy a szabad vélemény nyilvánítása mellett távol tartja a szenvedélyek pusztító harcát s annak vesztes következményeit.

Bizonyára egy vidéki lapnak kised a köre s kicsiny lehet hatásának ereje. De mi büszkék lehetünk arra, hogy kitartó, becsületes munkával sikereket tudunk felmutatni a multban s feladatunkat: összetartani hazafias érzelmi tarsadalmunkat, híven szolgáljuk. Ez lesz törekvésünk jövőben is, s a „Közérdek“ e törekvésének pártolására kérjük fel bizalommal t. olvasóinkat.

Nagyenyed, 1913. december havában.

A „KÖZÉRDEK“ szerkesztősége

A „Közérdek“ előfizetési árai:

Egy évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . . . 3 „

Előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb legyenek szívesek megújítani, nehogy a lap szétküldése akadályt szenvedjen.

Előfizetési pénzek a „Közérdek“ kiadóhivatalába küldendők.

HIREK.

— Olvasóinknak boldog új esztendőt kívánunk.

— **Miniszteri köszönet és elismerés.** A közoktatásügyi miniszter a zalatnai nőegyletnek és elnöknőjének ö. v. K u r o v s z k y Zsigmondnének a zalatnai szegény tanulók részére adott 1500 kor. segélyért köszönetét nyilvánította. — **Szabó Albert** marosújvári főbányatanácsosnak, Magyar Mihály bányafőmérnöknek és **Urban Andor** bányamérnöknek a marosújvári állami iskola építési terve, az épülés keresztülvitele és ellenőrzésében kifejtett buzgalomukért elismerését nyilvánította.

— **Eljegyzés.** **Ludányi Terikét**, **Ludányi István** kir. orsz. fegyintézeti főtiszt leányát eljegyezte **Dancs József**. — **Bonyhai Hegedűs Jolyt** eljegyezte kolozsvári **Nagy Béla** dr.

— **Bethlen Gábor kúriája muzeum.** Hunyadmegye rendkívüli közgyűlése kimondotta, hogy feliratot intéz a kultusz- és pénzügyminiszterekhez **Bethlen Gábor** „Magna Curia“-jának muzeális czélokra való átengedése iránt.

— **Halálozás.** **Geher Hubert** Gusztáv a m. kir. államvasutak tövisi fűtőházának főnöke, Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, december hó 23-ikán, élete 41-ik évében, Tövisen váratlanul elhunyt. Temetése nagy részvét mellett 24-én d. u. 5 órakor volt Tövisen. — **Seymann József** ny. m. kir. csendőr őrnagy életének 68-ik, házasságának 38-ik évében decz. 27-én Nagyenyeden elhunyt. Temetése 29-én volt nagy részvét mellett. Felesége **Ady Katalin** gyászolja.

— **A Nagyenyedi Gyümölcsészeti Egylet** január hó 4-én d. e. 11 órakor, a városház dísztermében választmányi ülést tart. Ezt megelőzőleg **Gálffy János** vinceszéler képezdeli igazgató előadást tart a gyümölcsészeti gondozásáról. Az előadás nyilvános és díjtalan, kérjük a gazdaközönseget, használja fel ezen alkalmat is ismereteli gyarapítására, mert másképpen, mint jobb gazdálkodás által, melynek alapját az alaposabb gazdasági tudás kell, hogy képezze, nem emelhetjük gazdasági jóvedelmeinket, pedig arra szükség van a növekvő igények, a növekvő kamattelher miatt.

— **7 hét a farsang.** A mulatni vágyók öröme az idei farsang elég hosszú lesz. Január 7-től február 24-ig, tehát 7 hétig tart. Az elmúlt évben a farsang 29 napos volt.

— **A vidéki színészet új felügyelője.** **Graf Festetics Andor**, a vidéki színészet felügyelője nyugalmába vonultával a kultuszminiszter ifju dr. **Wlassics Gyulát** nevezte ki utódjaul.

— **Solymossy Eleket megoperálták.** Szegény öreg **Solymossy Eleket**, a Nepszínház régi komikusát, lapunk régi munkatársát elhanyagolt czukorbaja miatt a Rókus-kórházban megoperálták. A jobb lábán

daganat támadt, amelyet csak műtéttel lehetett eltávolítani. Solymossynak tórden alul levágták a lábát. Az operáció sikerült, Solymossy meg van mentve, de benn s még szomorubban rója majd Pest utcáit az egykor vidám és népszerű kómikus.

— **Betegápoló hercegnő.** Az osztrák császár város egyik kórházának, a XIX. kerületben, a híres Döblingben levő Rudolphi-numnak érdekes szenzációja van. A szenzáció nem kisebb dolog, minthogy az uralkodó házunk egyik tagja, **Frigyes főherceg** leánya, **Izabella főhercegnő** **Irmengard** nővér neven, mint egyszerű betegápolónő el és dolgozik a kórházban.

— **Merénylet egy képviselő ellen.** Az aradmegyei Kürtös község képviselőtestületének decz. 29-diki ülésére ment **Hámory László** vizaknai országgyűlési képviselő, aki a községnek egyik nagybirtokosa. A község-háza folyosóján találkozott **Mladin Miklós** kürtösi vendéglőssel, aki mikor a képviselőt meglátta, hirtelen revolvert rántott elő és szó nélkül háromszor rásütötte **Hámory** képviselőre. A golyók találtak **Hámoryt**, aki összeesett. A közeli gyógyszerárba vitték és ott bekötözték sebeit, a melyek súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek. **Hámoryt** Budapestre vitték föl gyógykezelésre. A tartóztatott merénylő vendéglős a csendőrök előtt azt vallotta, hogy **Hámory** képviselővel ő évek során át jó viszonyban volt, de a képviselő utóbb kifosztotta őt mintegy százezer koronányi vagyonából. Ezért határozta el, hogy bosszút áll. A kürtösi körjegyző kijelentette, hogy nem igaz az, mintha **Hámory** lett volna az oka **Mladin** vendéglős anyagi romlásának. Csúpan annyi tény, hogy **Mladin** ingatlanát, amelyek árverésre kerültek, **Hámory László** vette meg. A képviselő tudta, hogy **Mladin** már hónapok óta merénylőre készült ellene, de nem törődött vele. A merénylet mely megdöbbenést keltett, mert **Hámoryt** mindenütt szerettek a megyében. Mi is a legnagyobb részvételt vettük a hirt vármegyénk vizaknai kerületének kiváló képviselőjéről.

— **A nagyenyedi kereskedők** hirdetményben értesítik a közönséget, hogy elterve az eddigi szokástól, a vevőknek nap-tárat nem adnak, e helyett a helyi jótékony egyesületek részére adtak adományokat.

— **Műsoros táncszestély.** A nagyenyedi ref. egyház iparos dalkara január hó 3-án, szombaton a Nemzeti-Szálloda nagytermében részben egyházi jótékony célra, részben saját pénztára javára műsoros táncszestélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány. Előadja a **Káló Géza** zenekara. 2. **Lavotta-Hoppe**: Reményhez. Énekli a dalkar. 3. **Szaval dr. Enyedi Jenő**. 4. **Révfy Géza**: Téli Nóta. Énekli a dalkar. 5. **Farkas-Veress**: A Magyar Nóta. **Káló Géza** zenekarisere mellett szavalja **Felmeri Sándor**. 6. **Hoppe Rezső**: Magyar Dal-egyveleg. Énekli a dalkar. A műsor kezdete este 8 órakor. Műsor után táncz! Személyjegy 1 K 60 f., családijegy 4 K, tanuló-jegy 80 fill.

— **Megjutalmazott bérkoosis.** **Hajdu Gyula** bérkoositulajdonos legszebb és legal-

MŰTRÁGYÁT (16% káliumsuperphosphat)

állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS**, Nagyenyeden.

kalmasabb téli lábtakaróért elismerő oklevelet és 10 korona pénzbeli jutalmat kapott az ünnepek alatt a Nagyenyedi Szépitő és Idegenforgalmi Egylettől.

— **Nagy szélviharok.** Brassóban kedden éjjel rettenetes szélvihar dühöngött, amely hatalmas fákat döntött ki. Számos lámpaszlopot és kerítést ledöntött és sok háztetőt megrongált. Sok telefonállomás tönkre ment. A szélvész ledöntötte az Árpád-szobrot, amely darabokra tört. Igen sok baleset is történt. — Itt említjük meg, hogy Enyeden is nagy szélvihar volt szombaton éjjel. A vármegye székházának a tornyán levő zászlórudat és villámhárítót ledöntötte.

— **Iparos továbbképző tanfolyam** Iparos polgártársainknak figyelmét újból felhívjuk arra, hogy decz. hó 1-je óta a városi óvodában az ipari számtan-mértanból, üzleti fogalmazásból és építőipari rajzból folynak az előadások s akik azokat látogatják, már is tisztában vannak azzal, hogy mennyi hasznát veszik annak, a mit ott tanulnak. Az ünnep előtti sok munka nem engedte meg, hogy mindenik jelentkező pontosan eljárjon. A tanfolyam vezetője hírül adja, hogy azok, a kik nem jártak sem kell, hogy ünnep után elmaradjanak, mert az előadások az eltanítottakat még egyszer előveszik, ha eljönnek, sőt a tanfolyamokra újon jelentkező tagokat is vesznek fel. Kéri tehát a vezetőseg a polgártársakat, hogy saját javukra ünnep után azonnal kezdjék meg az órák pontos látogatását (Este 7—9 közt). Egy-egy tanfolyam két estén van hetenként. Összes fizetség 1 kor. beírási díj.

— **Uj vízvezeték Marosujváron.** A miniszterium jóváhagyta Marosujvár új vízvezetékének tervét. A vízvezeték 60 ezer koronájába kerül a kincstárnak. A vizet szolgáltató főket a felsőújvári határban, a Benedek-tanyán lesz. Innen elektromos motorok nyomják a vizet a Bánczán levő viztartályba és az utcai kiöntőkbe.

— **Színészeink Kézdivásárhelyen.** Szabados László társulatával Sepsiszentgyörgyről Kézdivásárhelyre ment és előadásait az Aranyesővel kezdte meg.

— **Orvgyilkos kísérlet Mogoson.** Abrudbánya és Videke írja, hogy deczember 23-ára virradó éjjel Hosszu Teofil mogosi jegyzőt borzalmas és alávaló módon akarták meggyilkolni ellenségei. Éjjel 11 óra tájban a jegyző ablakán dinamitot dobáltak be. Az ablakbetörésre felebredt a jegyző s látva a szoba közepén égő kandócot, egy pillanat alatt tisztában volt a helyzettel s volt annyi lelekjelenete, hogy nem ugrott ki ágyából, mert észrevette, hogy a robbanás egy-két pillanat múlva bekövetkezik, s így ha ágyáról leugrik, egyenesen a halál torkába rohan. Ágyában meghúzódva várta a katasztrófát. A következő pillanatban hatalmas dörrenéssel robbant fel a dinamit, össze-vissza rongálva a szobát és butorokat, de a jegyző csak több kisebb, nem életveszélyes sérülést szenvedett. A gyáru rögtön Hosszu ellenségeire s elsősorban Trifa Vazul g. k. lelkesre irányult és úgy látszik nem alaptalanul, mert a pap, amikor látta, hogy a csendőrök nyomon vannak, őt kihallgatják és megfigyelik, f. hó 27-én fölbőlte magát s délután meghalt. Így a földi igazságszolgáltatást elkerülte, de nem fogják elkerülni czinkostársai, a kik körül egyre szorosabbra húzzák a halót a csendőrök, akik most már biztos nyomokon haladnak s

az egész gyilkos banda leleplezése rövid időn belül meg fog történni. Azt hisszük e meghiusult és leleplezett merénylet után meg fog tisztulni Mogoson a levegő és véget fognak érni a mogosi jegyző megpróbáltatásai is, aki éveken keresztül valóságos hajszának volt kitéve, mert becsületes, egyenes lelke rendet és igazságot akart teremteni az istenhátamegetti Mogoson, amit Trifa és társai nem jó szemmel néztek. Valóságos összeesküvést szítottak ellene s egyik feljelentést a másik után adtak be felettes hatóságokhoz, ezeket nem egy esetben félrevezetve. A folyó évben másodszor is felfüggesztették ez askalódások folytán a jegyzőt, de állásába csakhamar visszahelyezték. Mikor aztán látták Trifaék, hogy szep szerevel nem tudnak megszabadulni Hosszutól, akkor nem rettentek vissza a leggaládabb orvgyilkosság megkísérletétől sem, amely azonban hála az isteni gond viselesnek az ő nyakukat törte ki. Évek óta azt akarták elhívetni mindenkiel, hogy Hosszura a nép haragszik és ez akar tőle szabadulni s valószínűleg a merényletet is a nép nyakára szerették volna sózni, holott a nép ragaszkodik igazságos jegyzőjéhez, ami onnan is kitűnik, hogy az urbéres közönség elnökeve néhány száz szótöbbséggel Hosszut választották meg a Trifa 8 szavazatával szemben.

— **Hőzivatar.** Decz. 29-én estefelé hatalmas hőzivatar kerekedett a zágrabi vonalon és ejszaka meg fokozódott az orkán. Kapronczától Gyékényesig a hóföregteteg ledöntötte a táviró- és telefonpóznákat, úgy hogy Zágráb és Fiume a szomszédos helyiségekkel együtt el van zárva a világtól. A telefon- és táviróösszeköttetés megszakadt, százával dolgoznak a munkások a póznák és vezetékek helyreállításán, a mi esetleg napokig is eltarthat. Valószínű minket sem kerül el.

— **Rózsa-dominó.** A marosujvári Erzsebet-egyesület január 10-én kotillionos „Rózsa-dominó” estélyt rendez a Stefánia bánya intézkedőjében.

— **Zsidóüldözés Romániában.** A zsidóellenes zavargások, a melyeket már napok óta készítettek elő Tassyban, decz. 28-án oly féktelenséggel törtek ki, hogy valóságos ostrom képét mutatta a város. A szociáldemokraták már néhány nap előtt akartak gyűlést tartani a romániai zsidók ügyében. Nacionalista diákok azonban megakadályozták a gyűlés megtartását. Decz. 28-ra megint gyűlést hívtak össze a szociáldemokraták és okulva a tapasztaltakon, a termet elzárták. A nacionalista diákok által vezetett nagy tömeg ekkor megröghanta az épületet, a melyet valóságos ostrom alá fogtak. Négy század gyalogságot vezényeltek ki a tömeg megfekezésére, amellyel már a rendőrség nem birt. A zsidó lakosságnak ablakait mindenütt bevették.

— **Ujévi üdvözlések megváltása** című a szegény tanulókat segélyező kör javára tiszt. Rada György ur 4 kor., Fűzi Katica ónagys. 2 kor. adományoztak. Halás köszönetet mond érte Török Bertalanné elnök.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyenyedi Prot. Négyesület karácsonyi segélyezése költségeire következő önkényes adományozások történtek: Bójthe Zsigmondné 2 kor., Szabó Istvánné 10 kor. Özv. Müller Mihályné 10 kor., Török Bertalanné 10 kor. Fogadják a szives adományozók egyesületünk hálás köszönetét. Zayzon János pénztárnok.

Boldog új évet

kívánok az összes mélyen tisztelt vendégeimnek és jó barátainknak.

Schwarz Jenő,

az Emke kávéház tulajdonosa.

431 1—1

8780—1913. közig. szám.

Árverési hirdetés.

Nagyenyed r. t. város tanácsa a város közönségetulajdonát képező Hidegkut-utcai 11—15, Holtmaros melletti 37—50, 52—58, 60—67, 70—73, 79—87, 89—101. az Apsida előtti I—VII. IX. X. XII—XVI. XVI. XVII. A Bathori-hegy alatti 1, 2, 4—39, 42—63. számú földnyilakot az 1914. év március hó 1-től 1919. év deczember hó 31-ig tartó időre.

A város belterületén fekvő közpö és alsó három kövü lisztelő malmokat az 1914. február 28-ától 1917. február 28-ig tartó időre.

Árveresen haszonbérbe adja.

Az árveres határnapjai a következők:

1. A Hidegkut utcai, Holtmaros melletti és Apsida előtti földnyilakra a helyszínen 1914. év január hó 5-én d. e. 8 órától kezdődőleg (a Hidegkut utcában kezdve).

2. Bathori hegy alatti földnyilakra a helyszínen 1914. január hó 10-én d. e. 8 órától kezdődőleg a Bathori-hegyi tanyánál kezdve).

3. A város belterületén levő lisztelő malmokra 1914. év január hó 9-én d. e. 9 órákor a város székhaza közgyűlési termében és pedig az alsó malom 2000 kor., közpö malom 3160 kor. kikialtási ár mellett.

A berleti, illetve árverési részletes feltételek és a földnyilakra vonatkozó kikialtási árak a gazdasági tanácsos hivatalos helyisegeben tudhatók meg.

Bánatpénz csak a lisztelő malmok árverésénél helyezendő letétben s az a kikialtási ár 10%-ában van megállapítva.

Városi tanács

Nagyenyed, 1914. deczember hó 21.

Sándor Jenő, polgármester.

429 1—1

Olcsó Tüzifa.

Teljesen száraz I-ső osztályu hasáb bükkfa, vasuti kocsinként 10.000 kg. a nagyenyedi állomáson 185 korona. II. oszt. 175 korona.

Megrendelhető Berkovits Béla urnál.

430 1—15

Igen tisztelt vevőinknek, jóakaróinknak és barátainknak ez uton kívánunk

boldog új évet

Ifj. Graef János utódai
Schoppelt és Bauer
vaskereskedők
Nagyenyeden.

423 1—1

A MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET Világatlása

Szerkesztik: Kogutowicz Károly dr., és Littke Aurél dr.

130 térképlapja 100 fő- és 220 melléktérképet tartalmaz, névjegyzéke pedig több mint 130.000 helynevet.

A mű 16 füzetben lesz teljes, melyek havonta jelennek meg s 8-8 térképet tartalmaznak. Ez az **egyedül magyar nagy kéziatlasz**, mely a művelt közönség minden ilyen atlaszszal szemben támasztható igényét kielégíti.

Ára a 16 füzetnek illusztrált és értékes szöveggel 50 kor.

Ára a füzetekhez való diszes felbörktetőknak 10 kor.

Megrendelhető a diszes felbörktetésű kiadás is (megjelenik 1914. júl.) 60 kor.

Három koronás havi részletfizetésre is kapható.

Bővebb felvilágosítást, prospektust, mintalapokat stb. küldenek a könyvkereskedők, vagy a kiadó

Magyar Földrajzi Intézet Részvénytársaság, Budapest, V. Rudolf-tér
(Margit-híd, pesti-hídfele.)

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

NAGYENYED = re
Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai szőlő és gyökeres vesszők
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Tulajdonosok: ifj. Ambrosi Mihály és Fischer L. örökösök.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden.

*Csak azoknak
a cigarettásoknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fil-
lérrel többlet kiadást:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 12
1 doboz (100) hüvely 70

*Orrosi tanácsra a hüvelyek
és lapocskák bronz- és szenny-
més valamint szirackék /szennymentés
Ambró nélkül vannak, de minden
lapocskában és hüvelyben benne
van szennymentés a védjegy
és a győres aláírás „Modiano“*

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohánynagy és különlegességi árudájában.
881 5-15

Nagyenyeden, Kossuth Lajos-utca
78 sz. a., a honvéd laktanya és a
Baromvásártér közvetlen közelében,

JÓ FORGALMU korcsmahelyiség

5 szoba, konyha, kamara és kettős
pinczéből álló, kőből épült magtárral,
nagy istállóval ellátott telek örök áron
eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt
özv. Mátyas Sándorné tulajdonos
Kossuth Lajos-utca 78. sz.

409 4-4

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.), Marosujvártól 2 kilométerre egy cirka 400 kat. holdas hegybirtok, melyen 7 hold ujonan berendezett fajszőlő is van, gazdasági épületekkel s szép benvalóval örök áron eladó.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.
387 8—12

Hajdu Albert

kályhakészítő raktára
NAGYENYED.

Lakás: Felszeg-u. 7. Raktár: Főter 23.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy raktáramat igen szép **cserep-kályhakal** szereltem föl s ajánlom szives megtekintésre.

Elvállalok mindennemű kályhás munkákat, u. m. tűzhelyeket, kályha-átalakásokat, tisztítást és fayence falburkolásokat a lehető legjutányosabb árban, jól és pontosan.

A melyen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Hajdu Albert.

236 18—

Fogak

fogsorok, platina és arany-koronák, hidmunkák, csapfogak, tartós fogtömések legmodernebbül és legolcsóbban **fogműtermekben** készülnek.

Mivel a technikai munkát is magam végzem, módombá áll a rendeléseknek leggyorsabban eleget tenni. Vidékiek megvárhatják. Sürgős műfogjavítások néhány óra alatt eszközöltetnek.

VOGEL SAMU
vizsgázott fogtechnikus

Nagyenyed,
Kossuth Lajos-u. 7. sz. Szeidl-ház, az emeleten
227 14—

NINGS TÖBBÉ
lábizzadás!

Erről meggyőződhet mindenki, aki egyetlenegy próbát tesz Papp János gyógyszerész közismert, bevált és felülmulthatatlan

„Antihydrostaticin“

nevű lábizzadás elleni porával.

Ez az

orvosilag kipróbált szer beszerezhető **Schuller Viktor** „Arany csillag“ gyógyszerteráiban Nagyenyeden.

Ára 2 kor. 40 fill. Vidékre 3 doboz vételnél portómentesen küldetik. 112 30—

!!!
HA JÓ
szép és olcsó
harisnyákat
akar, úgy forduljon
a Nagyenyedi
Harisnyagyárhoz
az orsz. fegyintezetben.
Kivánatra
készséggel arjegyzéket küld.

Elsőrangú szabás és munka!**Értesítés!**

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy az őszi és téli időnyre a legújabb és legfinomabb bel- és külföldi szövetek raktáron vannak.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék tavaszi és nyári angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálja

GERŐ L., uri szabó.

72 30—30 Nagyenyed, Főter.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

<p>Részvénytőke 600.000 korona.</p>	<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapirokat. Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Tartalékalap 400.000 korona.</p>
<p>Az intézet hivatalos órái hétköznapiokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>	

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál. ezégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger ezégnél.

Bérleti hirdetmény.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium tulajdonát képező, Vingárd község (Alsó-Fehér vármegye) határán fekvő, körülbelül 1680 k. hold területű mezőgazdasági birtok a hozzá tartozó modern berendezésű, évi 720 hl. kontingensű mezőgazdasági szeszgyárral, korcsmaházzal és kellő számú mezőgazdasági épületekkel együtt, 1914. évi március hó 1-én kezdődleg 11 és 1/2 egymásután következő évre nyilvános árverésen bérbeadatik.

Kiküldési évi bérösszeg 48000 korona. Bónatpénzül ennek 10% a, vagyis 4800 korona teendő le az árverés megkezdése előtt, készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban.

Árverés 1914. évi január hó 15-én d. e. 10 órákor tartatik meg Nagyenyeden, a Bethlen-kollégium jószágigazgatósága hivatalában, a hol a részletes árverési és bérleti feltételek a hivatalos órák alatt, korábban is megtudhatók.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók, ha azok a szóbeli árverés megkezdése előtt adatnak be s tartalmazzák a szabályszerű bónatpénzt.

Nagyenyed, 1913. december 12-én.

Rick Béla, jószágigazgató.

416 3—3

1534—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. törvényszék 1913. évi S. p. III. 367/2. számú végzése következtében dr. Nestor Lőrincz ügyvéd által képviselt Rubinstein M. Samuel cégé javára 591 K 50 fill., 674 K 61 fill. jár. erejéig 1913. évi decz. hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt 3807 K 95 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: vendéglői berendezés, hordók, gerendák, használt deszkák stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíró 1913-ik évi V. 687/1. számú végzése folytán 674 K 61 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi január hó 1 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 167 K 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Balázsfalván leendő eszközölésére 1914. évi január hó 15-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1913. évi decz. hó 23. napján.

Szigethy,

kir. bir. végrehajtó.

427 1—1

1469—1913. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1913. évi V. 177233. számú végzése következtében dr. Szabó Daniel ügyvéd által képviselt a Magyar Iakereskedők hitelintézet r.-t javára 796 K 68 fill. jár. erejéig 1913. évi nov. hó 26-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4280 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: faanyagok, deszkák, szövetek, stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a Balázsfalvi kir. járásbíró 1913-ik évi V. 665/1. számú végzése folytán 796 K 68 fill. tőkekövetelés, és pedig 398 K. 34 fill. után 1913. évi

szept. 10-től 898 K 34 fill., ennek 1913. évi október hó 25 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 110 K 56 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Balázsfalván leendő eszközölésére 1914. évi január hó 10-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-cz. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalván, 1913. évi decz. hó 16-ik napján.

Szigethy,

kir. bir. végrehajtó.

426 1—1

M. kir. pénzügyigazgatóság.

20689—1913—L.

Árverési hirdetmény.

Alsófehérvármegyében Marosportus és Alsómarosvárada között a Maros folyón átvezető kincstári híd vámszedési joga, valamint a hídhoz tartozó és a Maros jobb partján fekvő vámház jelenlegi bérlete a folyó év végével lejár; ennél fogva 1914. évi január hó 1-től kezdve három (3) egymásután következő évre, ugyanis 1916. év december hó 31-ig a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Ezen célból 1914. évi január hó 22-én d. e. 10 órákor a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni.

A kiküldési ár Kilencz-ezerháromszáz (9300) korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt a nevezett pénzügyigazgatóság főnökénél 1 koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatok is benyújthatók, melyek a kiküldési ár 10 %-ának megfelelő bónatpénzzel, készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban, ellátandók.

Az írásbeli ajánlat ajánlattevő által sajátkezűleg aláírva adandó be, s abban az ajánlatott összeg számokkal és betűkkel is kiírando, ugyszintén világosan kiteendő az ajánlattevőnek az a nyilatkozata, hogy az árverési és szerződési feltételeket jól ismeri s magát azoknak aláveti. A borítékba zárt és lepecsételt ajánlat következő czimzéssel látandó el: „Ajánlat a marosportusi kincstári híd vámszedési jogának bérletére.” Az árverés napja előtt esetleg már beérkező írásbeli ajánlatra vonatkozó bónatpénz vagy értékpapír valamelyik kir. adóhivatalnál letétbe helyezendő és az ajánlathoz csak a hivatalos nyugta csatolandó. A készpénzzel vagy értékpapírral tett ajánlat már a beérkezés napján felbontatni fog, hogy a bónatpénz a kir. adóhivatalnál letétbe helyezhető legyen.

Az árverés előbb szóbelileg fog megtartatni és az írásbeli ajánlatok csak azután bontatnak fel. Egyenlő szóbeli és írásbeli ajánlatok mellett a szóbeli bir előnnyel; két egyenlő írásbeli ajánlat között az árverező bizottság által azonnal megejtendő sorsolás dönt.

A megtartott árverés után beérkezett vagy a megfelelő bónatpénzzel el nem látott ajánlat figyelembe nem vétetik.

A szóbeli árverezők részéről bónatpénzül szintén a kiküldési ár 10 %-a teendő le az árverés megkezdése előtt.

A legtöbbet ígérő bónatpénze visszatartatván, vele a berszerződés feisőbb jóváhagyás feltétele mellett azonnal meg fog köttetni. A többi árverező bónatpénze az árverés berekesztése után vissza fog adatni.

Az árverésben részt vehetnek mindazok, a kik hazai törvényeink szerinti terhes szerződésnek kötésére jogosítvak és kik a kincstárnak behátralékkal nem tartoznak.

Az ezen árverésre, illetve haszonbérleteire vonatkozó egyéb szerződési feltételek a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál (hivatalos helyiségében) a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők vagy 1 koronás bélyeggel ellátott kervenyre irá bau is közöltetnek.

Nagyenyed, 1913. december hó 23-án.

428 1—1

Hegedüs s. k., igazgató.

Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt levő „Sisak-vendéglő” 1914. április havától bérbeadó.

Értekezni lehet Elekes Viktor tanító-képezdei tanárnál. 420 2—2

1415—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró 1913. évi V. S. p. IV. 659/2. számú végzése következtében dr. Bogdán Virgil ügyvéd által képviselt Andrányi Kálmán utódi cégé javára 445 K 50 fill. s jár. erejéig 1913. évi július hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt, és 1100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 1 kecske, 1 vízihordó kecsi nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíró 1913-ik évi V. 388/2. számú végzése folytán 245 K 50 fill. hátralekos tőkekövetelés, ennek 1912. évi november hó 3 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 108 K 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kisbalázsfalván leendő eszközölésére 1914. évi január hó 7-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi decz. hó 16. napján.

Szigethy,

kir. bir. végrehajtó.

423 1—1

A marosújvári járás főszolgabírója.

5058—1913.

Pályázati hirdetmény.

Marosújvár nagyközségben ujonan rendszerezett pénztárnoki és adószedői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása évi 1200 korona fizetés.

4000 kor. biztosíték letétele kötelező.

Fehivom pályázni óhajtokat, hogy pályázati kerésüket hozzám 1914. évi január hó 20-ának, déli 12 órájáig annál is inkább nyujtsak be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Marosújvár nagyközség községházánál fogom megtartani 1914. év január hó 22-én d. e. 9 órákor.

Marosújvár, 1913. december hó 26. án.

425 1—3

Binder, főszolgabíró.

